

Колісник Г.
студент групи СРСП-21
юрдичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: д.психол.наук, професор,
професор кафедри психології та
соціальної роботи ТНЕУ
Шандрук С.К.

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ КРЕАТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У ЗВО

Вимоги сучасного суспільства, націлені на духовне оздоровлення і особистісне зростання молодого покоління, формування у них системного мислення, професійної культури, творчої активності, самостійності і високої відповідальності за результати праці. Виховання потреби в постійному оновленні одержаних знань вступає в суперечність з реальним станом справ у вищій освіті, у тому числі і соціального спрямування. Ці проблеми зачіпають і студентів, що обрали сферою своєї професійної діяльності систему соціальної допомоги. Необхідність в підготовці пояснюється реформою освітньої системи, зміною освітньої доктрини і формуванням концепції гуманізації і гуманітаризації освіти. Не дивлячись на багатогранність і багатоаспектність підходів до вивчення готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців, саме явище – готовність студентів до професійної діяльності в системі освіти як складна, комплексна справа, такий сплав компонентів, між якими є функціональні залежності в сучасній науці є важливою у розумінні формування креативності. Інтелект (що представляє собою здатність до адаптації і комунікативної конвенційності) і креативність (що виражається в здатності виробляти нове в короткі терміни відповідно до соціального замовлення) є властивостями сучасної особистості і в той же час факторами, що стимулюють успішність самоактуалізації і соціальної адаптації.

Аналіз досліджень [1; 2; 3], пов'язаних з вивченням проблеми актуалізації креативності дозволив умовно виділити три напрямки, які найважливіші для розгляду даної проблеми:

1) дослідження, направлені на розробку методології творчості; 2) психолого-педагогічні дослідження, що розглядають ефективність впливу різних методів, прийомів, засобів, технологій на формування творчих здібностей, творчих умінь і креативності, як особистісні якості майбутнього фахівця; 3) дослідження, направлені на вивчення співвідношення знань і дій, засвоєних людиною, необхідність в творчому варіативному мисленні, що виникає в творчих (проблемних, евристичних) ситуаціях при зіткненні з новими умовами, в яких він не може виконати відомої йому дії колишніми способами.

Нині спостерігається нерівномірний характер показників вираженості рівнів готовності до професійної діяльності у студентів різних курсів навчання: для студентів старших курсів більшою мірою характерне перебування на функціональному рівні готовності, а для студентів II курсу «застрягання» на операційному рівні. Умовами формування готовності до професійної діяльності виступають спеціально організоване освітнє середовище (довкілля), використання креативно-комунікативних і інтерактивних форм й евристичних методів в процесі навчання. Системотвірними чинниками формування готовності до професійної діяльності є характер потребово-мотиваційної сфери студента, готовність до саморозвитку, спрямованість на реалізацію творчого потенціалу особи, перетворення соціально-значущої діяльності.

Сформовані творчі уміння (разом з іншими професійно важливими якостями) є одним з показників професійної компетентності майбутнього фахівця соціальної сфери, які забезпечують продуктивність його професійної діяльності і впливають на формування оптимальної готовності до майбутньої професійної діяльності.

Серед умов, які сприяють інтенсифікації креативності під час підготовки студентів, важливими є створення позитивного креативного мікросередовища, атмосфери психологічної безпеки, захищеності, комфорту, невимушеності та свободи за рахунок підтримки творчих починань особистості; ціннісне ставлення до проявів творчості (безумовне оцінювання майбутніх фахівців як стимул до конструктивної та плідної співпраці й співтворчості); індивідуальний творчий стиль професійної діяльності викладача; застосування методів проблемного навчання, активізації творчого мислення, евристичних прийомів, дивергентних завдань та ін.

Задля розвитку креативності студентів має бути наявне нерегламентоване довкілля з відкритими відносинами та наслідування творчій особистості. Такий розвиток відбувається під впливом мікросередовища і наслідування через формування системи мотивів і Особистісний розвиток студента та формування готовності до майбутньої профдіяльності є чинниками оптимізації освітнього процесу. Тому креативність тут виражається щонайперше в постановці проблеми як особистісної і наповненої персоніфікованим змістом. Цьому сприяє системний психоформульвальний вплив на студентів через створення комплексу відповідних умов навчання і виховання.

Список використаних джерел

1. Артемова О.І. Розвиток креативного потенціалу майбутніх практичних психологів в процесі професійної підготовки. *Збірник наукових праць РДГУ*. 2014. №3. С. 19-22.
2. Шандрук С.К. Психологічні засади розвитку професійних творчих здібностей майбутніх практичних психологів : 19.00.07 : дис. ... д-ра психол. наук ; Тернопільський нац. ун-т . Тернопіль, 2016 . 458 с.
3. Хомуленко Т. Б. Аналіз змісту поняття креативність. *Вісник ХНУ*. № 539. Сер. Психологія. 2002. С. 211-216.

Колос А., Архипович Р.

студенти 4 та 3 курсу

юридичного факультету

Тернопільського національного

економічного університету

Науковий керівник: к. психол. н, доцент кафедри

психології та соціальної роботи ТНЕУ

Гіряк Г.С.

АФЕКТ ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ОСОБИСТОСТІ

Відомо, що емоційна складова людини є продуктом її суспільно-історичного розвитку та належить до процесів внутрішньої регуляції поведінки. Сьогодні особливу увагу дослідників привертають проблеми психічного здоров'я громадян. Особливу тривогу викликає той факт, що розвиток емоційної сфери має великий вплив на формування особистості, що згодом позначатиметься на потенційних відхиленнях її поведінки. Емоційні прояви не є психічними розладами, проте їх теж розглядають, як такі, що значно впливають на можливість людини повноцінно усвідомлювати свої дії чи керувати ними. Оскільки, людина постійно піддається різним стресогенним впливам, які, зазвичай, супроводжуються високим рівнем емоційної напруженості вона доволі часто знаходиться на межі психоемоційного виснаження та втрати саморегуляції. До таких станів, які чинять негативний вплив, найчастіше відносять такі як стрес, нервово-психічна напруга, втома, депресія, тривога, поганий настрій, афекти, фрустрацію та інші [2; 3].

Якщо розглядати підняту проблематику крізь призму юридичної практики, то поняття «емоції» відіграють вкрай важливу роль у застосуванні норм кримінального права. У цій науці, одним із складних питань залишається характеристика внутрішніх психічних процесів,